

45 השנה. הגמרא מתקנת את הלשון: **אֵלָא, שְׁנֵי וְחִמְשֵׁי וְשְׁנֵי שָׁל**
 46 **תַּעֲנִינֹת** על עצירת גשמים, ובימי התענית של **מַעֲמָדוֹת**, בתפילות
 47 **עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית וּמְנַחָה מְתַפַּלֵּל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת, וְאוֹמֵר מַעֲזֵן**
 48 **הַמְּאוֹרָע** – תפילות תענית) **בְּבֵרַח שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, וְאִם לֹא אָמַר אֵין**
 49 **מְחֻזְרֵין אוֹתוֹ, כִּיּוֹן שְׁמוּעֵידִים אֵלּוּ אֵינָם מִן הַתּוֹרָה. (וְאֵין בְּהֵן קְדוּשָׁה**
 50 **עַל הַכּוֹס). וְאֵין בְּהֵן הַזְּכָרָה בְּכִרְבַּת הַמּוּזוֹן כְּשֶׁאוֹכֵל בְּלֵיל הַתַּעֲנִיט,**
 51 **וּכְל שֶׁכֵּן בּוּמְצֵאי הַתַּעֲנִיט. וּמְבוּאָר בְּדַבְרֵי רַבִּי אוֹשְׁעִיא כְּשִׁיטת רַב,**
 52 **שְׁמוּזְכִירִים רֹאשׁ חוֹדֵשׁ בְּבֵרַח הַמּוּזוֹן, וּלְכֵן יֵשׁ לְפִסּוֹק כֵּן לְהַלְכָה.**
 53 **סַפֵּק נֹסֵף בְּדֵינֵי הַזְּכָרָה בְּחֻנוּכָה: אֵיבְעִיא לְהוֹ, מְהוּ לְהַזְכִּיר שָׁל**
 54 **תְּנוּבָה וְעַל הַנִּסְיָם) בְּבֵרַח מוּדִים תְּפִילַת הַמּוּסָפִין שֶׁל שַׁבַּת וְרֹאשׁ**
 55 **חוֹדֵשׁ שְׁבִיעִי הַחֲנוּכָה, וְצַדִּי הַסַּפֵּק הֵם, בִּיּוֹן דְּלִית בֵּיהּ מוּסָפָה**
 56 **בְּדִידָה – כִּיּוֹן שְׁאֵין חִיּוּב תְּפִילַת מוּסָפֵי מַחֲמַת חֲנוּכָה, לֹא מְדַבְּרִינָן,**
 57 **אוּ דִילְמָא כִּיּוֹן שִׁזִּים הוּא שְׁחִיב בְּאַרְבַּע תְּפִלוֹת, עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית**
 58 **מוּסָפָה וּמְנַחָה, לְפִיכֵךְ כֹּל הַתְּפִילוֹת שׁוֹת, וְתְפִילַת מוּסָפָה אֵינָה פְּחוּתָה**
 59 **מִשְׁאֵר הַתְּפִילוֹת הַקְּבוּעוֹת בִּיּוֹם זֶה שֶׁתִּקְנוּ לְהַזְכִּיר בְּהֵם שֶׁל חֲנוּכָה.**
 60 **הַגְּמָרָא מְבִיאָה שֶׁנִּחְלַקוּ אַמּוּרָאִים בְּדִין זֶה: רַב הוֹנָא וְרַב יְהוּדָה**
 61 **דְּאָמְרֵי תְּרוּוּיָהוּ (– שְׁאִמְרוּ שְׁנֵיהֶם), אֵינּוּ מְזַכִּיר חֲנוּכָה בְּתְפִילַת מוּסָפָה,**
 62 **רַב נַחֲמָן וְרַבִּי יוֹחָנָן דְּאָמְרֵי תְּרוּוּיָהוּ, מְזַכִּיר.**
 63 **אָמַר אַבְדִּי לְרַב יוֹסֵפֵה, הָא – דִּין הוּא דְּרַב הוֹנָא וְרַב יְהוּדָה, שְׁאֵין**
 64 **מְזַכִּירִים חֲנוּכָה בְּמוּסָפָה כִּיּוֹן שֶׁמַּחֲמַת חֲנוּכָה אֵין חִיּוּב בְּתְפִילָה זֶה, דְּרַב**
 65 **– בְּשִׁיטַת רַב הוּא, דְּאָמַר רַב יְגִדֵּל אָמַר רַב, רֹאשׁ הַדָּשׁ שְׁחָל לְהִיּוֹת**
 66 **בְּשַׁבָּת, הַמְּפָטֵר בְּנֵבִיא שֶׁשָּׁבַת, מְקוֹם הַזְּכָרָה הוּא בְּתְפִילָה,**
 67 **בְּבֵרַח הַאֲחֻרָנָה שֶׁבְּבֵרַח הַהֲפֻטָּה, שְׁאֵילְמָלָא שַׁבַּת אֵין נִבְיָא**
 68 **בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ. וְכִּמוֹ כֵּן לְעַנְיַן חֲנוּכָה, כִּיּוֹן שְׁלוּלֵי שַׁבַּת וְרֹאשׁ חוֹדֵשׁ אֵין**
 69 **מוּסָפָה בְּחֻנוּכָה, אֵין מְזַכִּירִים בּוֹ חֲנוּכָה.**
 70 **מִקְשָׁה הַגְּמָרָא עַל דְּבַרֵּי אַבְדִּי: מִי דְמֵי דֵינוּ שֶׁל רַב לְדֵינָם שֶׁל רַב הוֹנָא**
 71 **וְרַב יְהוּדָה, הָתָם – בְּדֵינוּ שֶׁל רַב, נִבְיָא בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ לִיבָא לְכֹל, וְאֵין**
 72 **שְׁיִיכַת בְּרַכָּה זֶה כֹּלל בְּרֹאשׁ חוֹדֵשׁ, וּלְכֵן אֵין מְזַכִּירִים אוֹתוֹ בְּבֵרַח זֶה**
 73 **בְּשַׁבַּת, אֲבֵל הֵבָא – בְּחֻנוּכָה הִרִי אֲתִיבָה לְהַזְכֵּר עַל הַנִּסְיָם בְּעֲרֵבִית**
 74 **וְשַׁחֲרִית וּמְנַחָה, וְאִם כֵּן בִּיּוֹם שֵׁשׁ בּוֹ גַּם מוּסָפָה, כְּשֶׁם שְׁמוּזְכִירִים 'עַל**
 75 **הַנִּסְיָם' בְּכֹל הַתְּפִילוֹת, כִּךְ גַּם בְּמוּסָפָה יֵשׁ לְהַזְכִּיר.**
 76 **הַגְּמָרָא מְבִיאָה דִּין אַחַר בֵּשֶׁם רַב, שֵׁישׁ לְדַמּוּתוֹ לְדֵינָם שֶׁל רַב הוֹנָא**
 77 **וְרַב יְהוּדָה, שְׁאֵין מְזַכִּירִים שֶׁל חֲנוּכָה בְּמוּסָפָה: אֵלָּא לְהָא דְמֵיא – דִּין**
 78 **זֶה שְׁאִמַּר רַב יֵשׁ לְדַמּוּתוֹ, דְּאָמַר רַב אַחֲדֵבוּ אָמַר רַב מְתַנָּה אָמַר**
 79 **רַב, יוֹם מִזֵּב שְׁחָל לְהִיּוֹת בְּשַׁבָּת, הַמְּפָטֵר בְּנֵבִיא שֶׁמְנַחָה בְּשַׁבָּת,**
 80 **אֵינּוּ צְרִיף לְהַזְכִּיר שֶׁל יוֹם מִזֵּב בְּבֵרַח אַחֲרוֹנָה שֶׁבְּבֵרַח הַהֲפֻטָּה,**
 81 **מִשּׁוּם שְׁאֵילְמָלָא שַׁבַּת אֵין נִבְיָא בְּמְנַחָה בִּיּוֹם מִזֵּב.**
 82 **וְדִין זֶה דּוּמָה מִמֶּשׁ לְדֵינָם שֶׁל רַב הוֹנָא וְרַב יְהוּדָה, שֶׁהִרִי בִּיּוֹם טוֹב**
 83 **יֵשׁ נִבְיָא בְּשַׁחֲרִית, וּלְכֵן אִם חַל יוֹם טוֹב בְּשַׁבַּת מְזַכִּירִים בְּבֵרַח**
 84 **הַהֲפֻטָּה גַּם אֵת שַׁבַּת וְגַם אֵת יוֹם טוֹב, וּמִכֵּל מְקוֹם בְּמַנְחָה שֶׁל שַׁבַּת**
 85 **אֵין מְזַכִּירִים יוֹם טוֹב בְּנֵבִיא, כִּיּוֹן שֶׁהִנְבִיא בֹא מַחֲמַת שַׁבַּת וְלֹא מַחֲמַת**
 86 **יוֹם טוֹב, וְכִּמוֹ כֵּן אֵין לְהַזְכִּיר חֲנוּכָה בְּמוּסָפָה, כִּיּוֹן שֶׁהִמוּסָפָה בֹא מַחֲמַת**
 87 **שַׁבַּת אוֹ רֹאשׁ חוֹדֵשׁ, וְלֹא מַחֲמַת חֲנוּכָה.**

1 **הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא כְּדַבְרֵי רַב חֲסָדָא: תְּנִינָא בְּוֹתִיבָה דְּרַב הַסְּדָא,**
 2 **שְׁשִׁינּוּ, כֹּל אֵלּוּ הַתְּפִילוֹת וְהַשְּׂמָנִים שְׁאִמְרוּ אֵין מְדַלְקִין בְּהֵן**
 3 **בְּשַׁבָּת, מַחֲשֵׁשׁ שְׁמָא יֵטָה אֵת הַנֵּר, מְדַלְקִין בְּהֵן בִּיּוֹם טוֹב, כִּי בִיּוֹם**
 4 **טוֹב אֵין אִיסוּר לְהַטוֹת אֵת הַנֵּר. וְכֹל שֶׁכֵּן שְׁמוּתָר לְהַדְלִיק בִּיּוֹם טוֹב**
 5 **בְּשְׂמָנִים וּפְתִילוֹת שֶׁמְדַלְקִים בְּהֵם בְּשַׁבַּת. הוּיֵן מְשַׁמְשֵׁן שְׂרִיפָה שְׁאֵף**
 6 **שְׁבַעֲרַב שַׁבַּת מְדַלְקִים בּוֹ, בִּיּוֹם טוֹב אֵין מְדַלְקִים בּוֹ, לְפִי שְׁאֵין**
 7 **שׁוֹרְפִין קְדָשִׁים פְּסוּלִים בִּיּוֹם טוֹב. וּמְבוּאָר שְׁדוּוּקָא בִּיּוֹם טוֹב אִסוּר**
 8 **לְהַדְלִיק בְּשֶׁמֶן שְׂרִיפָה, אֲבֵל בְּעֲרַב שַׁבַּת שַׁחַל בַּחוּל מוּתָר לְהַדְלִיק נֵר**
 9 **שַׁבַּת בְּשֶׁמֶן שְׂרִיפָה, וְהֵינּוּ כְּדַבְרֵי רַב חֲסָדָא.**
 10 **הַגְּמָרָא חוֹרֵר לְדוֹן בְּדֵינֵי חֲנוּכָה. וּמִסְתַּפַּקַת הָאֵם יֵשׁ חִיּוּב הַזְּכָרָה**
 11 **חֲנוּכָה בְּבֵרַח הַמּוּזוֹן כְּפִי שֵׁישׁ בְּמוּעֵדִים: אֵיבְעִיא לְהוֹ, מְהוּ לְהַזְכִּיר**
 12 **שָׁל תְּנוּבָה בְּכִרְבַּת הַמּוּזוֹן, וְצַדִּי הַסַּפֵּק הֵם, בִּיּוֹן דְּקַבְּעוֹת יָמֵי**
 13 **הַחֲנוּכָה מְדַבְּרִינָן הוּא, לֹא מְדַבְּרִינָן – לֹא חִיּוּב חֲכָמִים לְהַזְכִּיר, אוּ**
 14 **דִילְמָא מְשׁוּם פְּרָסוּמֵי נִיפָא מְדַבְּרִינָן.**
 15 **פּוּשְׁטַת הַגְּמָרָא: אָמַר רַבָּא אָמַר רַב חֲסָדָה אָמַר רַב הוֹנָא, אֵינּוּ**
 16 **מְזַכִּיר – אֵין צְרִיף לְהַזְכִּיר, וְאִם פָּא – וְאִם רּוּצָה לְהַזְכִּיר, מְזַכִּיר**
 17 **בְּהוֹדָאָה – בְּבֵרַח הָאֲרָץ וְגוּדָה לָךְ.**
 18 **הַגְּמָרָא מְבִיאָה מַעֲשֵׂה בַעֲנֵן זֶה: רַב הוֹנָא בְּרַי יְהוּדָה אֵיקְלַע – הוֹדְמָן**
 19 **לְבִי (– לְבִיתוֹ שֶׁל) רַבָּא בְּחֻנוּכָה, וְכִשְׁבִירַךְ בְּרַחַת הַמּוּזוֹן סָבַר לְאַדְפּוּרֵי**
 20 **– חֲשַׁב לְהַזְכִּיר עַל הַנִּסְיָם בְּבִזְנָה יְרוּשָׁלַיִם, כְּהַזְכֵּרַת יַעֲלֵה וַיֵּבֵא**
 21 **בְּשַׁר הַמוּעֵדִים, אָמַר לְהוֹ רַב שְׁשַׁת, מְקוֹם הַזְּכָרָה הוּא בְּתְפִילָה,**
 22 **מְהַ תְּפִלָּה מְזַכִּירִים עַל הַנִּסְיָם בְּהוֹדָאָה, אֵף בְּכִרְבַּת הַמּוּזוֹן מְזַכִּירִים**
 23 **בְּהוֹדָאָה.**
 24 **אֲגַב הַנִּידוֹן בְּהַזְכֵּרַת חֲנוּכָה בְּבֵרַח הַמּוּזוֹן, דָּנָה הַגְּמָרָא בְּהַזְכֵּרַת רֹאשׁ**
 25 **חוֹדֵשׁ בְּבֵרַח הַמּוּזוֹן. מִסְתַּפַּקַת הַגְּמָרָא: אֵיבְעִיא לְהוֹ, מְהוּ לְהַזְכִּיר**
 26 **רֹאשׁ חוֹדֵשׁ וַיַּעֲלֵה וַיֵּבֵא) בְּכִרְבַּת הַמּוּזוֹן, אִם תִּמְצִי לִזְמֵר בְּתְנוּבָה**
 27 **כִּיּוֹן שְׁקִבְעוּתוֹ מְדַבְּרִינָן לְכֵן לֹא צְרִיף לְהַזְכִּיר, אִם כֵּן רֹאשׁ חוֹדֵשׁ**
 28 **שְׁהוּא מְדַאֲרִייתָא צְרִיף לְהַזְכִּיר, אוּ דִילְמָא בִּיּוֹן דְּלֹא אִסוּר**
 29 **בְּעֵשִׂיטַת מְלָאכָה כְּשֶׁאֵר יָמִים טוֹבִים, לֹא מְזַכִּירִין.**
 30 **הַגְּמָרָא פּוּשְׁטַת שֶׁחֲלָקוּ בּוֹ: רַב אָמַר מְזַכִּיר, רַבִּי הִנְיָא אָמַר אֵינּוּ**
 31 **מְזַכִּיר.**
 32 **אָמַר רַב יְרִיקָא נְקוּטָה דְּרַב בִּידָך – אַחַז שִׁיטַת רַב בִּידָך, כְּלוּמַר, כֵּן**
 33 **הַלְכָה, מְשׁוּם דְּקָא (– שְׁעוּמַד) רַבִּי אוֹשְׁעִיא וְכוּ' – כְּשִׁיטַתוֹ, דְּתֵנִי**
 34 **רַבִּי אוֹשְׁעִיא, אֵלּוּ הַכִּלְלִים בְּחִיּוּב קִידוּשׁ עַל הַכּוֹס, וּבְהַזְכֵּרַת**
 35 **הַמוּעֵדִים בְּתְפִילָה וּבְרַחַת הַמּוּזוֹן: יָמִים שֵׁישׁ בְּהֵן קְרַב מוּסָפָה, בִּיּוֹן**
 36 **רֹאשׁ הַדָּשׁ וְהוֹלֵז שֶׁל מוּעֵד, בְּתְפִילוֹת עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית וּמְנַחָה**
 37 **מְתַפַּלֵּל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרֻכּוֹת, וְאוֹמֵר מַעֲזֵן הַמְּאוֹרָע בְּבֵרַח עֲבֻדָה**
 38 **(– רְצָה), וְאִם לֹא אָמַר, מְחֻזְרֵין אוֹתוֹ – מַחֲיִיבִים אוֹתוֹ לְחַזּוֹר**
 39 **וּלְהַתְּפַלֵּל, וְאֵין בְּהֵן (– בִּימֵים אֵלּוּ) קְדוּשָׁה עַל הַכּוֹס (– קִידוּשׁ), וְיֵשׁ**
 40 **בְּהֵן חִיּוּב הַזְּכָרָה בְּכִרְבַּת הַמּוּזוֹן.**
 41 **מִמְשִׁיךְ רַבִּי אוֹשְׁעִיא: יָמִים שְׁאֵין בְּהֵן קְרַב מוּסָפָה, כְּגוֹן שְׁנֵי וְחִמְשֵׁי**
 42 **(וְשְׁנֵי), וְתַעֲנִינֹת, וְיַעֲמָדוֹת. הַגְּמָרָא מְפַסְקָה בְּהַבָּאת דְּבַרֵּי רַבִּי**
 43 **אוֹשְׁעִיא, וּמְבַרְרַת: שְׁנֵי וְחִמְשֵׁי שֶׁל כֹּל הַשְּׂנֵה מֵאֵי עֲבִידְתֵיהוּ – מֵה**
 44 **מַעֲשֵׂיהֶם, כְּלוּמַר מֵה עֲנִין יֵשׁ בְּהֵם לְהַזְכִּירִים וּלְחַלְקֵם מִשְׁאֵר יָמוֹת**

56 שבת, וקודם לכן מבארת את דין ההדלקה ביום טוב בשמן שריפה:
 57 **אין מדליקין בשמן שריפה** – שמן תרומה שנטמא ועומד לשריפה,
 58 **ביום טוב, רבי ישמעאל אומר, אין מדליקין נר של שבת בעמרון** –
 59 פסולת זפת, אף שנמשך אחר הפתילה, מפני כבוד השבת, שיהיו
 60 רע. **וחכמים חולקים על רבי ישמעאל ומתירין להדליק בשבת ככל**
 61 **השמינים, ואף בשמן שומשמן, בשמן אגוזים, בשמן צננות** – שמן
 62 היוצא מזרע הצנון, **בשמן דגים, בשמן פקועות** – דלעת מדברית,
 63 **בעמרון ובנפט. רבי מרשין אומר, אין מדליקין נר של שבת אלא**
 64 **בשמן וית בלבד.**

גמרא

65 שנינו במשנה שאין מדליקים ביום טוב בשמן שריפה. מבררת הגמרא:
 66 **מאי טעמא**. משיבה הגמרא: **לפי שאין שורפין קדשים פסולים**
 67 **(שמצוה לשורפם) ביום טוב, וכמו כן אין לבער תרומה טמאה ביום**
 68 **טוב.**
 69 מבררת הגמרא: **מנהני מילי** – מהיכן למדנו דברים אלו, שאין
 70 שורפים קדשים ביום טוב ולכן גם אסור להדליק נר בשמן של
 71 תרומה טמאה, והלא מצות עשה לשורפם, ואם כן יבא העשה וידחה
 72 לא תעשה של איסור הבערה ביום טוב.

73 משיבה הגמרא: **אמר חזקיה, וכן תנא דבי חזקיה** – וכן שנו
 74 בברייתא בבית מדרשו של חזקיה, **אמר קרא** – נאמר בפסוק לגבי
 75 בשר קרבן פסח (שמות יב ט) **ולא תותירו ממנו עד בקר, והנותר ממנו**
 76 **עד בקר באש תשרפו, שאין תלמוד לומר** – שלא הוצרך הכתוב
 77 לומר **והנותר ממנו עד בקר**, ודי היה לכתוב **והנותר ממנו באש**
 78 **תשרפו**, שהרי כבר נאמר קודם לכן **ולא תותירו ממנו עד בקר**,
 79 **ומה תלמוד לומר 'עד בקר' במצות השריפה, בא הכתוב ליתן לו**
 80 **בקר שני לשריפתו**, כלומר, הכתוב מלמד שזמן שריפתו הוא בבוקר
 81 המחרת, וכך מתפרש הכתוב, **והנותר ממנו עד בקר ראשון, שהוא**
 82 **בוקרו של יום טוב ראשון של פסח**, עד בוקר ושני שהוא חול המועד,
 83 המתיני, ואזו באש תשרופו, ומלמדנו הכתוב שאין מצות השריפה
 84 דוחה יום טוב.

85 מקור אחר לאיסור שריפת קדשים ביום טוב: **אפי' אמר, המקור לכך**
 86 **הוא, אמר קרא** בפרשת מוספי שבת (במדבר כח ט), **עולת שבת**
 87 **בשבתו**, ותיבות אלו מיותרות, אלא באו ללמד שדווקא עולה של
 88 שבת (שזמנה בשבת) קריבה בשבת, **ולא עולת חול קריבה בשבת**,
 89 וכגון אברי עולת התמיד של ערב שבת שלא הוקטרו ונתורה עד ליל
 90 שבת, אסור להקטירם בשבת, **וכן לא עולת חול קריבה ביום טוב.**
 91 ואם הקטרת אימורים שהיא עבודה שבמקדש אין דוחה יום טוב, קל
 92 וחומר ששריפת קדשים פסולים שאינה עבודה אין דוחה יום טוב.

93 מקור אחר לאיסור שריפת קדשים ביום טוב: **רבא אמר, אמר קרא**
 94 **לגבי יום טוב ראשון ואחרון של פסח (שמות יב טו), 'כל מלאכה לא**
 95 **יעשה בהם, אף אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה להם**, ותיבות
 96 'הוא לבדו' מיותרות, ובאו ללמד, 'הוא' – צרכי אוכל נפש, נעשים
 97 ביום טוב, **ולא מכשירין לאוכל נפש**, כגון לעשות סכין או תנור
 98 לצורך הכנת המאכלים. **'לבדו'** – רק צרכי אוכל נפש בלבד מותר
 99 לעשות ביום טוב, **ולא מילה שלא בזמנה** – שלא ביום השמיני
 100 ללידתו, **דאחיה** – שלולי דרשה זו היינו למדים שתדחה יום טוב
 101 **כקל וחומר מעבודה במקדש הדוחה יום טוב**, וכיון שלמדנו שמילה
 102 שלא בזמנה, היות ואין זמנה קבוע ליום זה ואפשר לעשותה למחר,
 103 אינה דוחה יום טוב, כמו כן יש ללמוד לשאר מצוות עשה שאפשר
 104 לקיימם למחר, שלא ידחו שבת ויום טוב, ולכן גם שריפת קדשים
 105 אינה דוחה יום טוב, שהרי אין זמן קבוע לשריפתם.

106 מקור אחר לאיסור שריפת קדשים ביום טוב: **רב אחי אמר, (שבת)**
 107 **'שבתו'** האמור לגבי יום טוב,

108

1 מסיקה הגמרא: **ולית הילכתא ככל הני שמעתתא** – ואין הלכה ככל
 2 מימרות אלו, שאמרו רב הונא ורב יהודה, ורב גידל, ורב אחדבוי,
 3 שאין מזכירים את המועד בתפילה ובברכה שמצד המועד אינו חייב
 4 בהם, **אלא הלכה בי הא** – כמאמר זה **דאמר רבי יהושע בן לוי, יום**
 5 **הכפורים שחל להיות בשבת, המתפלל תפילת נעילה צריך**
 6 **להזכיר בתפילתו ענינה של שבת**, ואף שמחמת שבת אין חייב
 7 להתפלל נעילה, כיון שיום הוא **שנתחייב בארבע תפלות**, לפיכך
 8 התפילה הרביעית (נעילה) שוה לשאר התפילות לענין הזכרת שבת.
 9 וכמו כן יש להזכיר חנוכה במוסף של שבת וראש חודש, כיון שיום
 10 הוא שנתחייב בתפילת מוסף, וכן יש להזכיר ראש חודש במפטיר של
 11 שבת, ולהזכיר יום טוב במפטיר של מנחה של שבת, כיון שיום הוא
 12 שנתחייב בבניא.

13 מקשה הגמרא: **כשיא הילכתא אהילכתא** – יש להקשות סתירה בין
 14 פסקי ההלכות, שהרי **אמרת הילכתא** – אמרת שהלכה כרבי יהושע
 15 **בן לוי**, שזוכרים שבת בנעילה, ומאידך **קיימא לן** – מקובל בידינו
 16 **דהילכתא כרבא, דאמר רבא, יום טוב שחל להיות בשבת, שלית**
 17 **ציבור תיזרד לפני התיבה בערבית**, ומתפלל ברכת מעין שבע
 18 לאחר תפילת הלחש, **אינו צריך להזכיר של יום טוב בברכה זו**,
 19 והטעם לכך, **שאילמלא שבת אין שלית צבור יזרד להתפלל ברכת**
 20 **מעין שבע בתפילת ערבית ביום טוב**. הרי שבתפילת שבת, שמחמת
 21 יום טוב אין מתפללים אותה, אין מזכירים בה יום טוב, ולדברי רבי
 22 יהושע בן לוי כיון שיום זה התחייב בתפילה זו (מחמת שבת), יש
 23 להזכיר בה יום טוב, ונמצא שפסקי ההלכה סותרים זה את זה.

24 מתרצת הגמרא: **הכי השתא** – וכי כך נראה בעיניך עתה, שדברי
 25 רבא סותרים את דינו של רבי יהושע בן לוי, והלא **התם** – שם בברכת
 26 מעין שבע, כיון שבריו הוא – מעיקר הדין **דאפילו בשבת לחוד נמי**
 27 **– לא צריך השליח ציבור להתפלל תפילה זו**, כשם שאין חוזר
 28 על תפילתו בערבית של ימי החול, **ורפנין הוא דתקוני** – וחכמים
 29 תיקנו שיתפלל זאת **משום ספקה של המתאחרים בתפילתם שלא**
 30 **ישארו לבדם בבית הכנסת שמחוץ למקום ישוב**, ויסתכנו על ידי
 31 המזיקים, וכיון שאין תפילה זו חובה היום ומעיקר הדין, אין צריך
 32 להזכיר בה יום טוב. **אבל הכא** – בתפילת נעילה ביום הכפורים שחל
 33 בשבת, שחייב בה מעיקר הדין, **יום הוא שנתחייב בארבע תפלות**,
 34 וכל התפילות שוות להזכיר בהם שבת.

35 שנינו במשנה: **ולא (מדליקים נר של שבת) כאלה כו' ולא בחלב**,
 36 נחום המדי אומר מדליקין בחלב מבושל, וחכמים אומרים אחד
 37 מבושל ואחד שאינו מבושל אין מדליקין בו.
 38 הגמרא מבררת במה נחלקו תנא קמא וחכמים. מקשה הגמרא: שיטת
 39 **הכמים היינו כשיטת תנא קמא, שהרי תנא קמא אמר 'ולא בחלב'**
 40 **סתם, ומשמע אף מבושל.**

41 מתרצת הגמרא: **איכא פנייהיהו** – יש הבדל בין השיטות בדין דרב
 42 **ברונא אמר רב, שאמר שאם עירב בחלב מהותך (שהוא חלב**
 43 **מבושל) שמן כשר כל שהוא, מותר להדליק בו, ולא מסיימי** – ואין
 44 ניכר מתוך דברי תנא קמא וחכמים, מי מהם סובר כרב, ומי חולק
 45 ואוסר להדליק אף בתערובת שמן כשר. וכך מתפרשת המשנה, נחום
 46 המדי התייר להדליק בחלב מבושל גם בלא תערובת שמן כשר, ותנא
 47 קמא וחכמים נחלקו עליו, ואפשר לפרש דבריהם בשני דרכים: א.
 48 תנא קמא סתם ואמר 'ולא בחלב', ואף אם מבושל ומעורב בשמן
 49 כשר. וחכמים שאמרו שאין מדליקים בו בין אם הוא מבושל ובין אם
 50 אינו מבושל, היינו דווקא כשהוא בפני עצמו, אבל מבושל המעורב
 51 בשמן כשר מדליקים בו. ב. תנא קמא שסתם ואסר להדליק בחלב
 52 ואף אם הוא מבושל, היינו דווקא כשהוא בפני עצמו, אבל אם הוא
 53 מעורב בשמן כשר מותר להדליק בו, וחכמים אסרו בכל אופן.

משנה

54 המשנה ממשיכה לבאר את סוגי השמינים הכשרים להדלקה לנר

54

55